

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-05997/2019-ERU

V Ostravě dne 15. srpna 2019

Č. j. 05997-8/2019-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-05997/2019-ERU zahájeném dne 17. června 2019 s obviněným z přestupku, podnikající fyzickou osobou [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, podnikající fyzická osoba [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 28. března 2018 v ochranném pásmu plynárenského zařízení ve městě Ostrava v ulici Na Burni u budovy č. p. 1098 zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození nízkotlaké plynovodní přípojky IPE DN 63, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona, se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 31 000 Kč (slovy: třicet jeden tisíc korun českých), která je splatná dle ust. § 46 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 17919.**

III. Dle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, a ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení dále ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 17919.**

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 17. června 2019 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“ či „správní orgán“) doručením příkazu č. j. 05997-3/2019-ERU ze dne 14. června 2019 správní řízení s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě vlastních zjištění Úřadu obsažených v podnětovém spise sp. zn. 06202/2018-ERU.

II. Zjištění z podnětového spisu

Předmětem šetření ve spise vedeném pod sp. zn. 06202/2018-ERU bylo dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení, příp. stavebníkem [REDAKCE]. Šetřením bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení prováděl dne 28. března 2018 v Ostravě v ulici Na Burni u budovy č. p. 1098 zemní práce prostřednictvím strojního mechanismu v blízkosti nízkotlaké plynovodní přípojky IPE DN 63 (dále také „plynárenského zařízení“ či „nízkotlaká plynovodní přípojka“), v důsledku kterých došlo v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto energetického zařízení.

III. Průběh správního řízení

Dne 7. června 2019 byl do správního spisu vložen podnětový spis sp. zn. 06202/2018-ERU, o čemž byl téhož dne vyhotoven Záznam o vložení do spisu.

Dne 14. června 2019 vydal Úřad příkaz č. j. 05997-3/2019-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen dne 17. června 2019. Uvedeným příkazem uznal Úřad účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Úřad účastníkovi řízení výrokem II. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 31 000 Kč.

Dne 20. června 2019 byl Úřadu doručen odpor účastníka řízení proti příkazu. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě. Účastník řízení namítal, že Úřad neposoudil jeho případ korektně. Vyjádření [REDAKCE] bylo účelové. Účastník řízení vyžaduje před zahájením výkopu ujištění zákazníka o tom, že nemůže dojít k poškození jakýchkoliv inženýrských sítí. Sdělení o tom, že bagrista po upozornění na bezpečnostní fólii a písek dál kopal je vymyšlené. Po první sankci ze dne 16. srpna 2017 byl účastník řízení i jeho pracovníci dostatečně poučeni. Svou vinu vidí účastník řízení v tom, že není ujištění zákazníka v písemné formě. Účastník řízení žádal o možnost zaplatit pokutu ve splátkách po 5 000 Kč, kdy tyto splátky jsou přiměřené jeho majetkovým poměrům.

Dne 1. července 2019 zaslal správní orgán účastníkovi řízení přípis označený jako Vyrozumění o možnosti vyjádřit se, č. j. 05997-5/2019-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen 3. července 2019. Správní orgán účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí

a o možnosti podle ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky požádat o nařízení ústního jednání, je-li to nezbytné k uplatnění jeho práv, a to do 10 kalendářních dnů ode dne doručení přípisu.

Dne 16. července 2019 byla Úřadu doručena žádost účastníka řízení o nařízení ústního jednání. Žádost účastník řízení odůvodnil tak, že při jednání chce uvést důvody ke zjištění stavu věci a vysvětlit své stanovisko proč nesouhlasí s navrhovaným postihem. K žádosti účastník řízení připojil přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2018.

Dne 18. července 2019 vydal správní orgán usnesení č. j. 05997-7/2019-ERU, kterým žádost účastníka řízení ze dne 13. července 2019 o nařízení ústního jednání ve věci vedené pod sp. zn. OSR-05997/2019-ERU dle ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů zamítl. Usnesení bylo účastníku řízení doručeno dne 19. července 2019.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu se zásadou zakotvenou v ust. § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

IV. Popis skutkového stavu

Zemní práce související s provedením přeložky plynovodního potrubí pro možnost vytvoření hlavního uzavěru plynu na hranici pozemku si u účastníka řízení telefonicky objednal Ing. Jakub Koutný.

Dne 27. září 2016 vydal správce plynárenského zařízení ve věci „Novostavba rodinného domu - Úprava přípojky plynu“ vyjádření zn. [REDAKCE], s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení spolu s ověřenou přílohou žadatele, jehož platnost byla 24 měsíců ode dne jeho vydání. Ve stanovisku se uvádí, že předmětem přeložky je nízkotlaká plynovodní přípojka IPE DN 63. Rozsah přeložky: zkrácení stávající plynovodní přípojky určené původně pro č. p. 1098/25 na hranici pozemku parc. č. 631 a přemístění hlavního uzavěru plynu. Nově bude plynovodní přípojka určena pro budoucí novostavbu na parc. č. 631. Ve stanovisku není uvedeno, že nízkotlaká plynovodní přípojka IPE DN 63 není funkční.

V blízkosti místa poškození plynárenského zařízení se dle fotodokumentace založené ve spise nacházela přípojková plynovodní tabulka.

Dne 28. března 2018 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v Ostravě v ulici Na Burni u budovy č. p. 1098 k poškození plynárenského zařízení.

Účastník řízení ve vyjádření doručeném Úřadu dne 30. ledna 2019 mimo jiné uvedl, že ho majitel budoucího domu pan [REDAKCE] ujistil, že v místech, kde se mělo kopat bagrem, nic nevede, jen nějaká stará odpojená větev plynu, kterou mu nikdo nechtěl vytyčit. Pokud se větev plynu poškodí, nic se neděje, a pokud ano, vše bere pan [REDAKCE] na sebe. Účastník řízení bohužel poškodil plynárenské zařízení cca 2,5m hluboko. Pan [REDAKCE] mu lhal

a při placení opravy plynu 13 543 Kč si najmul právníka, který uvedenou částku z účastníka řízení vymohl.

Z vyjádření [REDAKCE] (dále též „stavebník“) ze dne 3. září 2018 správní orgán zjistil, že za účelem provedení přeložky plynovodního potrubí pro možnost vytvoření hlavního uzavěru plynu na hranici pozemku si objednal telefonicky výkopové práce u účastníka řízení. K provedení výkopových prací se dostavil neznámý bagrista, kterého stavebník upozornil na to, že v pozemku vede plynovodní potrubí. Jakmile se při realizaci výkopových prací na pozemku objevila bezpečnostní fólie a písek nad plynovodním potrubím, stavebník tyto ukázal bagristovi a sdělil mu, že může kopat pouze vedle nich. Bagrista to však nerespektoval a začal kopat v místě umístění fólie a písku a poškodil plynárenské zařízení. Poté, kdy bagrista zjistil, že uniká plyn, okamžitě z pozemku bez jakéhokoliv vysvětlení odjel.

Správní orgán z veřejně dostupných informací uvedených v Živnostenském rejstříku zjistil, že účastník řízení má v předmětu podnikání mimo jiné „Přípravné a dokončovací stavební práce, specializované stavební činnosti.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 131 m³ plynu do ovzduší za dobu 10 minut bez přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení provozovaného MO Ostrava-východ číslo hlášení v SAP ESM: [REDAKCE] ze dne 29. března 2018 (dále jen „Protokol o narušení“), a z Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE] ze dne 28. března 2018. Podle Protokolu o narušení nebylo před zahájením zemních prací provedeno vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu správcem plynárenského zařízení. Z Protokolu o narušení správní orgán dále zjistil, že zemní práce byly prováděny bagrem.

Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly uhrazeny Ing. Jakubem Koutným.

V. Právní hodnocení

V. I Použitá právní úprava

Dle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Dle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Dle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění účinném do 30. listopadu 2018 (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky v původním znění“) a energetický zákon.

Energetický zákon byl po spáchání vytýkaného jednání účastníka řízení novelizován, a to naposledy zákonem č. 131/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. ledna 2019.

S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení energetického zákona i novelizovaného energetického zákona a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. dle energetického zákona a zákona o odpovědnosti za přestupky v původním znění).

IV. II. Obecný právní rámec

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

IV. III. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození energetického zařízení, a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností energetické zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

IV. IV. Vypořádání námitek účastníka řízení

K námitce účastníka řízení, že správní orgán hodnotil vyjádření [REDAKCE] účelově, správní orgán uvádí, že se s touto námitkou účastníka řízení neztotožňuje, protože tvrzená účelovost není ve spise doložena žádným důkazem. Účastník řízení v průběhu řízení nenabídl žádný důkaz k vyvrácení věrohodnosti vyjádření stavebníka. Účastník řízení zemní práce vykonával jako profesionál a proto si měl při těchto pracích počínat s větší opatrností a předvídatelností (např. si zajistit jím uváděné ujištění stavebníka písemnou formou). Měl tak učinit též proto, že byl již v minulosti Úřadem potrestán za porušení obdobného ustanovení energetického zákona.

IV. V. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.

V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení menšího energetického významu (nizkotlakou plynovodní přípojku). V důsledku poškození tohoto zařízení došlo k úniku 131 m³ plynu do ovzduší. Z uvedeného tedy vyplývá, že následky uvedeného jednání byly menšího rozsahu. Správní orgán má za to, že v jednání účastníka řízení lze však shledat vyšší než nepatrnou společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenské soustavy. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Správní orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku.

V. VI. Odpovědnost za přestupek

Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

Jak již bylo výše uvedeno účastník řízení zemní práce prováděl jako profesionál a proto si měl být vědom toho, že zemní práce v zastavěném území obce je třeba provádět s maximální opatrností. Účastník řízení aniž by mu bylo předloženo stavebníkem vytyčení plynárenského zařízení v terénu, aniž by byly provedeny ručně kopané sondy, zemní práce prováděl prostřednictvím strojního mechanismu, což nesevčí o tom, že by při své činnosti postupoval s maximální opatrností.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 téhož zákona. Správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

VI. Uložení správního trestu

Podle § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky v původním znění lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Dle ust. § 36 téhož zákona lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.

V dané věci nepřipadá v úvahu uložit účastníkovi řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky v původním znění, neboť správnímu orgánu se nepodařilo v průběhu správního řízení zjistit typ zemního stroje, který byl použit ke spáchání přestupku. Tedy se nepodařilo zjistit cenu uvedené věci. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí, nebo pokuty.

K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.

V projednávaném případě ani nebude aplikován institut upuštění od správního trestu dle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky v původním znění, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.

Dle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky v původním znění lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto přestupku.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a) a c) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku a k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem.

Dále správní orgán přihlížel dle ust. § 38 písm. b), c) a d) zákona o odpovědnosti za přestupky k významu a rozsahu následku přestupku, ke způsobu spáchání přestupku a okolnostem spáchání přestupku. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Účastníkem řízení byla poškozena nízkotlaká plynovodní přípojka, tedy, z hlediska energetického, zařízení menšího významu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 131 m³ plynu do ovzduší bez přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům. Únik plynu do ovzduší správní orgán hodnotí jako přitěžující okolnost.

Provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojně hodnotil správní orgán rovněž jakožto přitěžující okolnost. Účastník řízení, který provozuje živnost s předmětem podnikání výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona již od roku 2009, a jehož oborem činnosti jsou mimo jiné přípravné a dokončovací stavební práce, specializované stavební činnosti, si měl být vědom toho, že při provádění zemních prací v zastavěném území je třeba tyto, s ohledem na možný výskyt inženýrských sítí, tedy i plynárenského zařízení, provádět s maximální opatrností. Navíc se v předmětném místě jednalo o provedení zemních prací v souvislosti s přeložkou původní nízkotlaké plynovodní přípojky, takže existence této přípojky v místech provádění prací se dala předpokládat. Účastník řízení však bez toho aniž by mu vlastník pozemku předložil vytyčení plynárenského zařízení či provedení ručně kopaných sond, přistoupil přímo k použití zemního stroje.

Při stanovení výše pokuty je nutno dle ust. § 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zejména zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Správní orgán při ukládání pokuty jako přitěžující okolnost zohlednil skutečnost, že účastník řízení již byl v minulosti uznán vinným ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 uvedeného zákona, za což mu byla příkazem č. j. 08781-3/2017-ERU ze dne 16. srpna 2017, který nabyl právní moci dne 19. září 2017, uložena pokuta 30 000 Kč.

Při zkoumání majetkových poměrů účastníka řízení v příkazu vycházel správní orgán z veřejně dostupných údajů, kdy tím nejspolehlivějším byl právě údaj o placení daně z přidané hodnoty. Účastník řízení v odporu neupřesnil své majetkové poměry, pouze žádal, aby pokutu mohl zaplatit v měsíčních splátkách po 5 000 Kč.

Z Přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2018 správní orgán zjistil, že účastník řízení za uvedené období vykázal zisk ve výši 1 080 509 Kč. Na dani mu zbývalo zaplatit 14 865 Kč. Účastník řízení má vyživovací povinnost k dětem: [redacted], nar. [redacted], [redacted], nar. [redacted].

Jak vyplývá z rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu, konkrétně usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 9/2008–133, ze dne 20. 4. 2010, likvidační pokuta je taková sankce, „*kteřá je nepřiměřená osobním a majetkovým poměrům pachatele deliktu do té míry, že je způsobilá mu sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží.*“ S ohledem na vykázaný zisk účastníka řízení není možno uvažovat, že by byly naplněny podmínky pro shledání uložené pokuty jako likvidační.

Předně správní orgán uvádí, že účastník řízení netvrdil ani nedoložil v průběhu řízení žádné skutečnosti ohledně svých majetkových poměrů, z nichž by bylo možno dovodit, že pokuta, která mu byla příkazem uložena by s ohledem na jeho poměry pro něho byla likvidační. Bez součinnosti účastníka řízení tedy nemohl správní orgán pokutu stanovenou

v tomto rozhodnutí snížit o jakoukoliv částku a vycházel z toho, že zisk účastníka řízení za rok 2018 činil 1 080 509 Kč.

Ukládaná pokuta musí být pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán se také při ukládání pokuty neodchýlil od své rozhodovací praxe. Výše uložené pokuty je v projednávaném případě ovlivněna především skutečností, že účastník řízení v ochranném pásmu plynárenského zařízení použil ke své činnosti zemního stroje a skutečností, že u účastníka řízení se jedná o recidivu, tedy opakované porušení stejného ustanovení energetického zákona. Pokuta byla i přes uvedené skutečnosti stanovena mírně nad spodní hranicí zákonného rozpětí sazby pokuty.

Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci účastníka řízení. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce. Uložená pokuta však s ohledem na zisk účastníka řízení za rok 2018 nemůže mít pro účastníka řízení likvidační dopad.

Účastník řízení i po doručení tohoto rozhodnutí může požádat správní orgán o stanovení možnosti zaplatit pokutu ve splátkách v souladu s ust. § 156 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“). V žádosti musí být uvedena alespoň jedna z podmínek uvedených v § 156 daňového řádu a naplnění této podmínky musí být též prokázáno. Po zaplacení správního poplatku ve výši 400 Kč (položka 1 bod. 1 písmeno d) přílohy Sazebník k zákonu č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích ve znění pozdějších předpisů, pak správní orgán o podané žádosti rozhodne. Posečkání s platbou pokuty či zaplacení pokuty ve splátkách se proto vyznačuje mimořádným charakterem, který se použije v případech, kdy to sociální či ekonomická situace dotčeného subjektu objektivně vyžaduje, nebo kdy je to z legitimních důvodů na místě. Na tuto „úlevu“ však není dán právní nárok. Při případném rozhodování o splátkách pak správní orgán není vázán žadatelem navrhovanou výši splátky.

VII. Náklady řízení

Výrokem III. tohoto rozhodnutí je účastníkovi řízení ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka nákladů řízení částku ve výši 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

JUDr. Milada Sládečková, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava